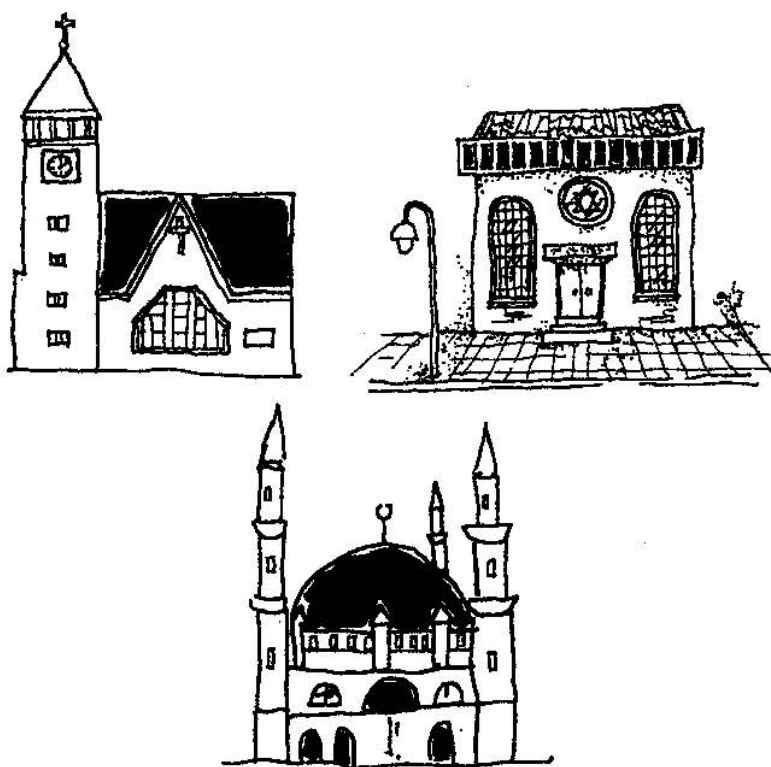

Wie klopt mag binnengaan

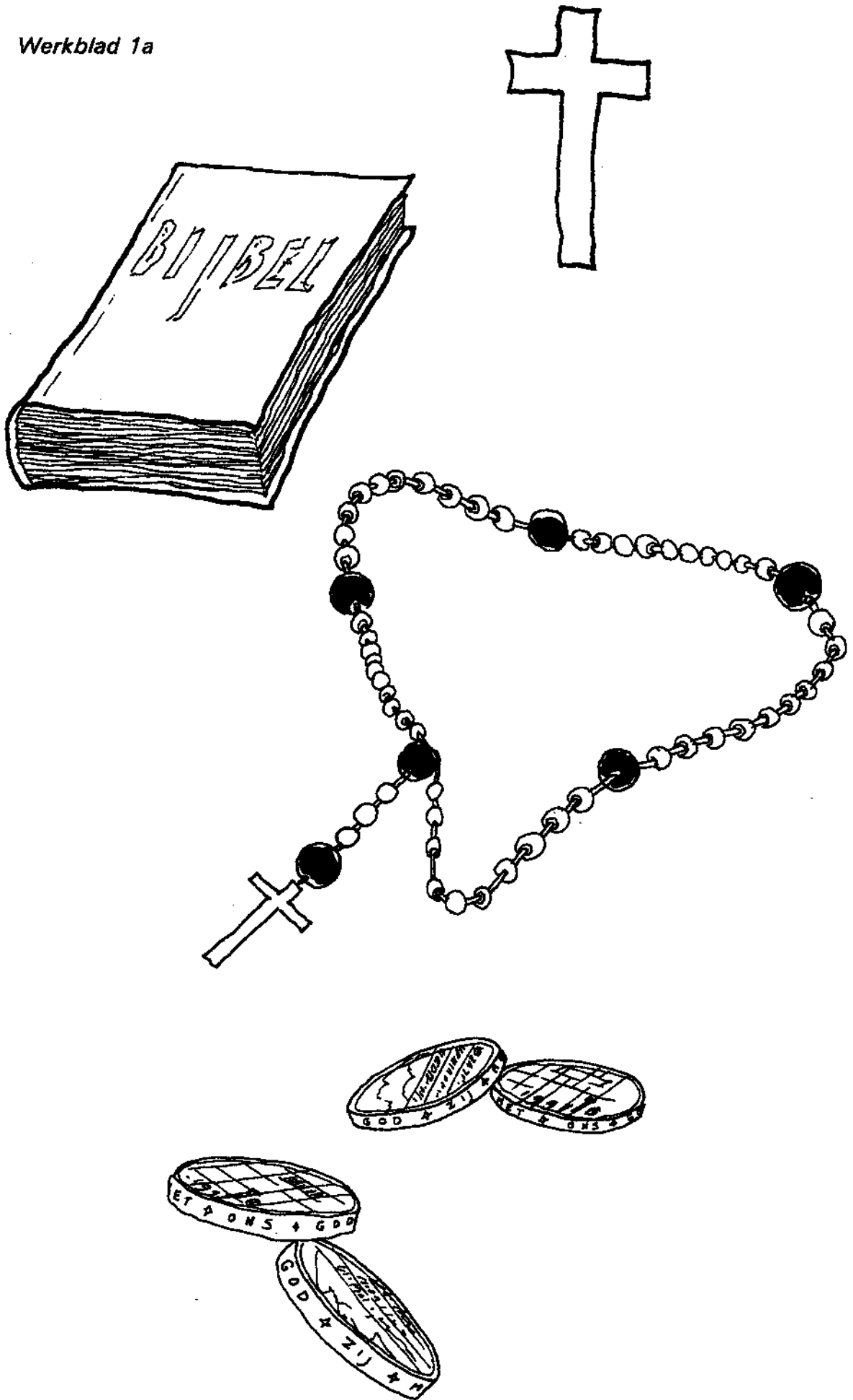
Verkenning van de religieuze omgeving: een praktische handleiding
voor schoolexcursies naar kerk, moskee en synagoge

Werkbladen

Stichting Echelon

Werkblad 1a

I	CH	TH	U	S	= VIS
↓	↓	↓	↓	↓	(in het oud-Grieks)
lesous	Christos	Theou	Uios	Soter	
↓	↓	↓	↓	↓	
Jezus	Christus	God	Zoon	Redder	

Zie ook pagina 7 bij 2.2. en de toelichting op pagina 10.

Werkblad 1c

Spreekwoorden

Afsluiting lessen met een kleine doe-activiteit: enige suggesties

Onze taal bevat een groot aantal spreekwoorden en gezegden die te maken hebben met het geloof: dikwijls hebben zij hun oorsprong in de bijbel; vaak ook stammen zij uit een tijd dat kerk en geloof een grotere rol speelden in het dagelijks leven dan thans het geval is. Voorbeelden van spreekwoorden worden op het werkblad gegeven.

Deze spreekwoorden kunnen de basis vormen voor verschillende activiteiten:

- Spreekwoord wordt uitgeschreven op klein gekleurd vouwblaadje, in losse kriskras verspreide woorden. Papiertjes worden opgevouwen en kinderen kunnen gekleurd papiertje kiezen en krijgen een paar minuten de gelegenheid te raden wat er staat. Daarna wordt het spreekwoord opgeschreven in het schrift, de betekenis gegeven en besproken. (U kunt hiervoor telkens het kopieerbare werkblad 1d gebruiken)
- Van het spreekwoord wordt een rebus gemaakt.
- Spreekwoord wordt uitgebeeld.
- Spreekwoord wordt opgezocht in de bijbel en voorgelezen.

Enige voorbeelden

Zeg, ben je in de kerk geboren?
Wordt gezegd tegen iemand die de deur niet achter zich sluit.

De dader ligt op het kerkhof
De schuldige is niet te vinden.

Overal ja en amen op zeggen.
Alles goed vinden wat een ander zegt.

Nog roomser zijn dan de paus.
Je nog strenger aan de regels houden dan eigenlijk nodig is.

Er gaat een dominee voorbij.
Wordt gezegd als in een groep mensen iedereen ineens stil wordt.

Dit spreekwoord is afkomstig uit vissersplaatsen, waar het de dominee was die het slechte nieuws van het verloren gaan van een schip of verdrinkingsdood kwam brengen.

De kogel is door de kerk.
Eindelijk is er een beslissing genomen.

Elk huis heeft zijn kruis.
Elk huis, elke familie heeft zijn eigen verdriet.

Als Pasen en Pinksteren op één dag vallen.
Nooit.

Wie een kuil graaft voor een ander, valt er zelf in
Wie iets gemeens met iemand wil uithalen, krijgt zelf op z'n kop.
Spreuken 26:27.

Als de berg niet naar Mohammed komt, moet Mohammed naar de berg gaan.
Tegenover iemand die niet toeschietelijk is, moet je maar de minste zijn.

In zak en as zitten.
Bedroefd zijn, ongelukkig zijn.
Ester 4:3.

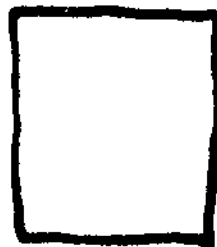
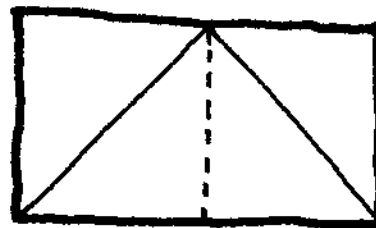
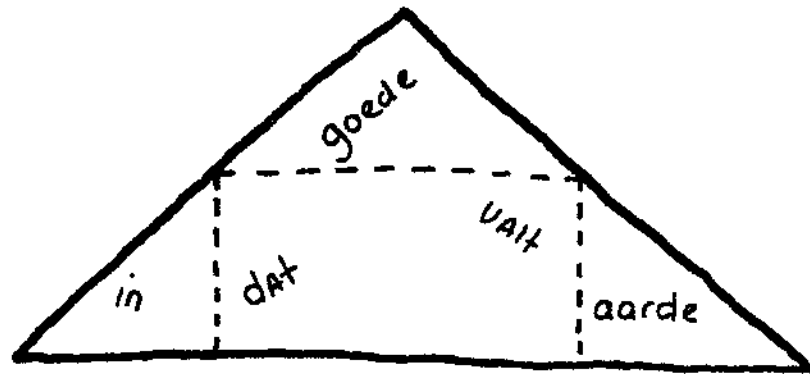
Dat valt in goede aarde.
Dat komt op de goede plaats terecht, dat is welkom.
Mattheus 13:8.

Met je talenten woekeren.
Je eigen gaven zo goed mogelijk gebruiken.
Mattheus 25: 14-30.

Laat de linkerhand niet weten wat de rechterhand doet.
Je moet niet opscheppen over wat je goed hebt gedaan.
Mattheus 6:3.

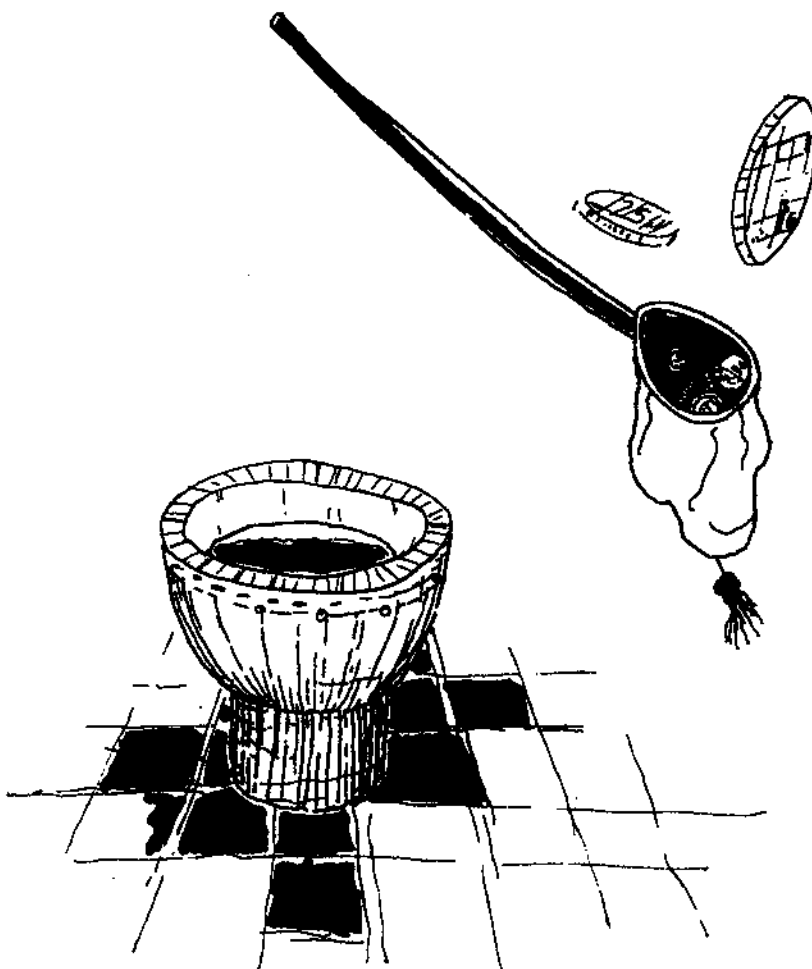
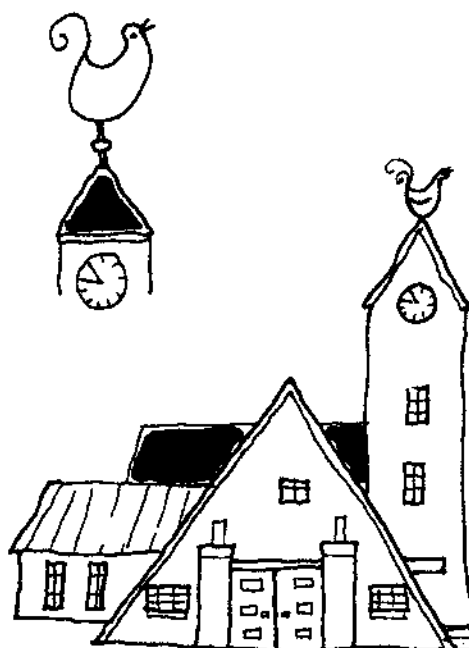
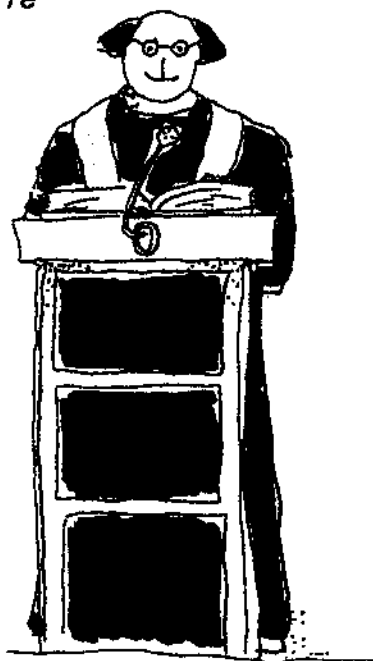
Het is geen wet van Meden en Perzen
Het is niet een vaste wet die geen afwijking toelaat.

Werkblad 1d

----- op stippellijn naar binnen vouwen

Werkblad 1e

De doopdienst (Les 1.3.3.)

Door middel van de doop wordt men lid van een kerk. De doop is niet voorbehouden aan een bepaalde leeftijd, maar in de meeste protestantse en rooms-katholieke doopplechtigheden betreft het pasgeborenen, babies van een paar dagen oud of van een paar maanden, een of twee jaar. In het "doopspeel" figureren een vader, moeder (zittend op de kerkbank) en een dominee, wachtend voorin de kerk. Verder zijn er een koster, de schaal met doopwater voor zich uitdragend (in de prot. kerk), en een oom/opa, tante/oma, nicht, neef of zus of broer, die de baby binnenbrengen. Tenslotte zijn er de mensen in de kerk. Tijdens de doop(speel)plechtigheid worden de volgende vragen gesteld:

- De dominee/pastoor vraagt aan de vader en moeder van de baby: "Zult u beloven altijd goed voor dit kind te zorgen en het over God en Jezus te vertellen? Wat is daarop uw antwoord?"

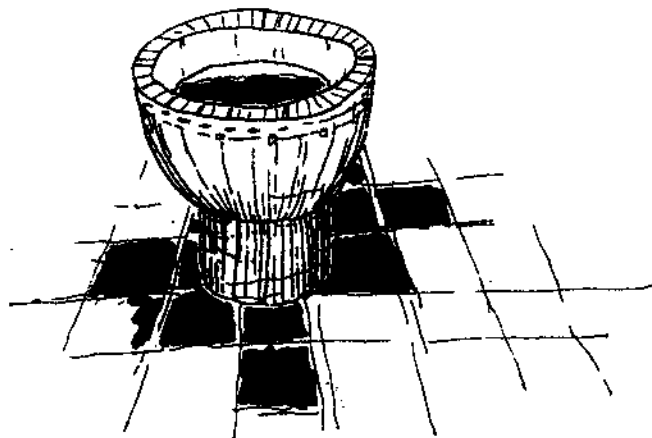
Vader en moeder zeggen "ja".

- De dominee/pastoor vraagt aan de mensen in de kerk: "Zullen jullie de ouders helpen goed voor dit kind te zorgen en zelf ook van dit kind houden en het over God en Jezus vertellen? Wat is daarop jullie antwoord?"

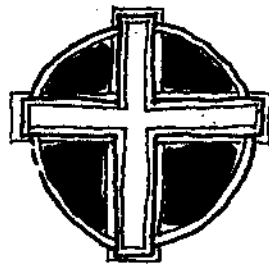
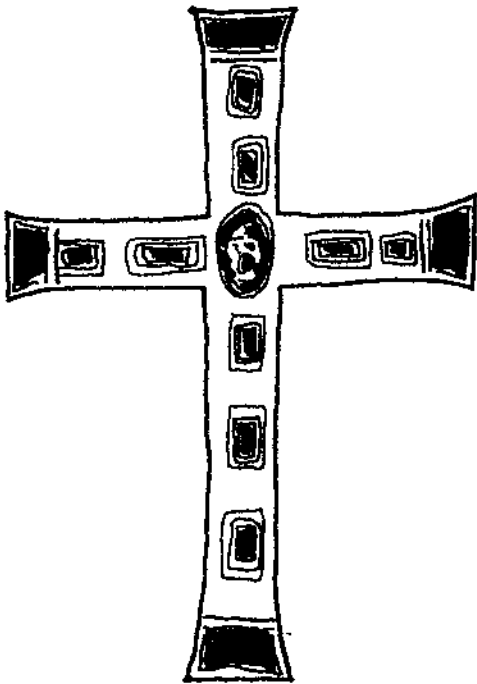
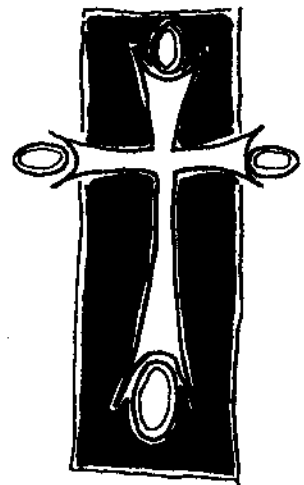
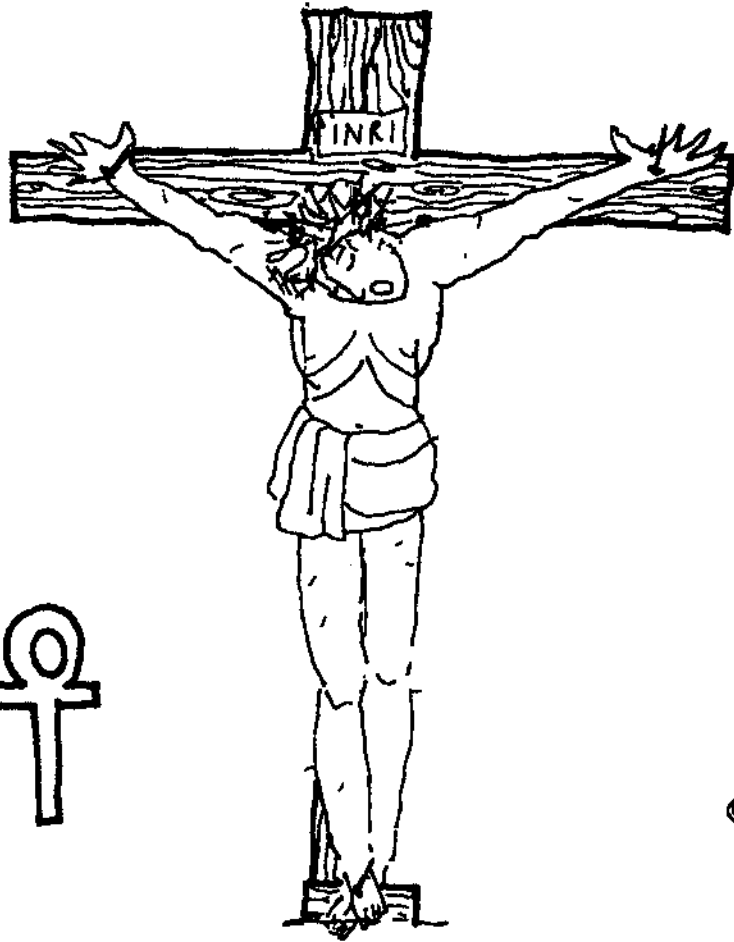
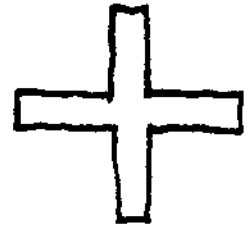
De mensen in de kerk zeggen "ja".

- Vervolgens haalt de dominee/pastoor wat water uit het doopvont (met daarin de schaal met water) en gooit dat over het hoofd van de baby, en zegt:
"Ik doop je in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en ik noem je:
....."

De wens voor je leven is .....

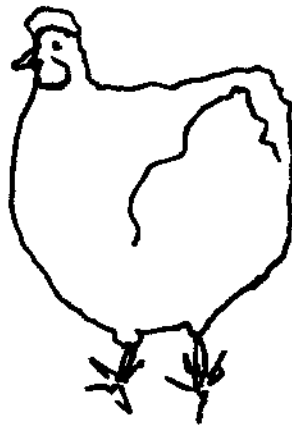

Werkblad 2a

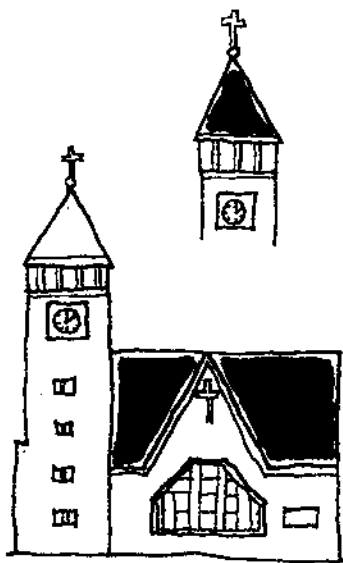

Werkblad 2b

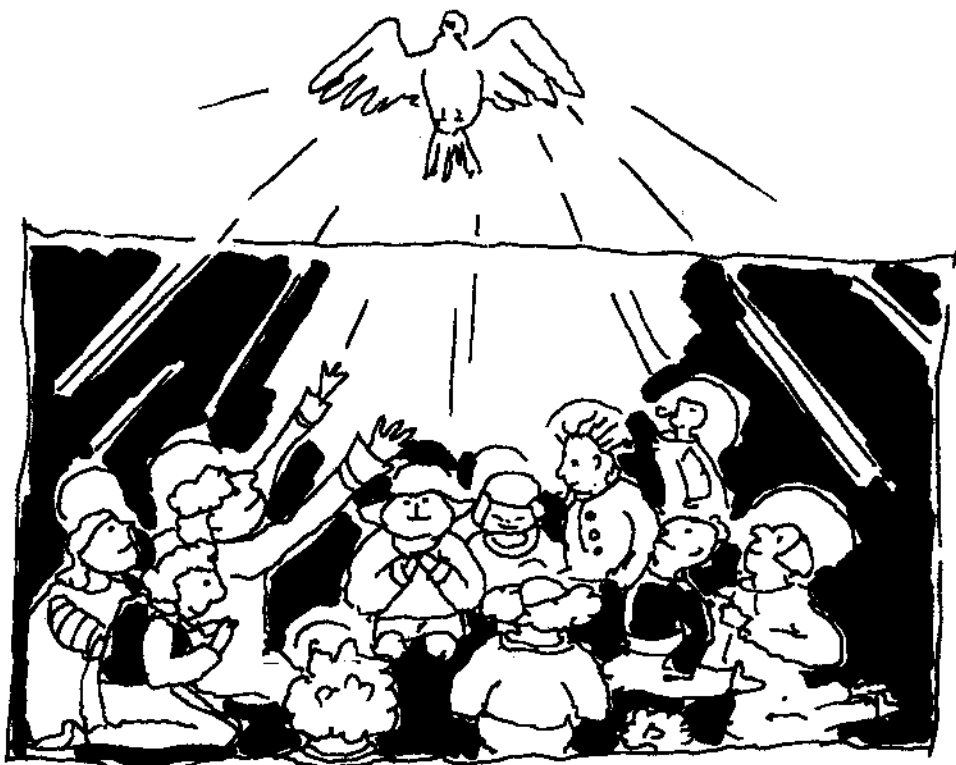

Werkblad 2c

Werkblad 2d

Werkblad 3a

I S L A M in Arabisch =

إِسْلَامٌ

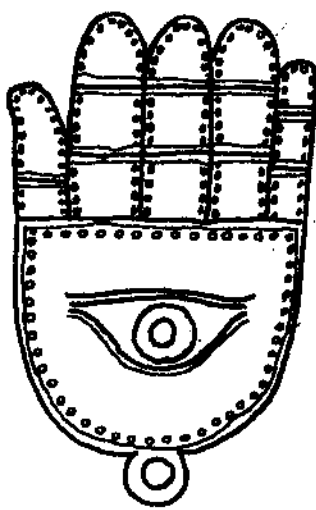
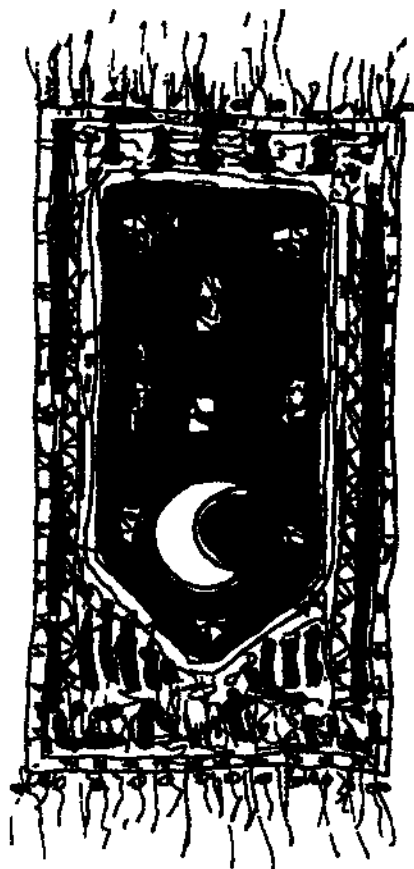
1 = ١

2 = ٢

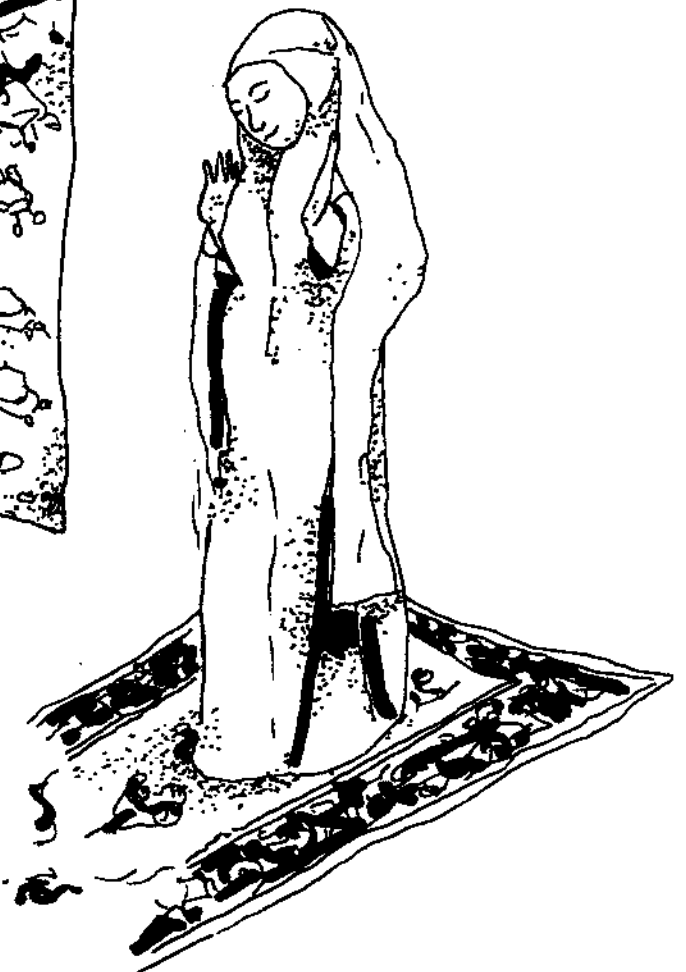
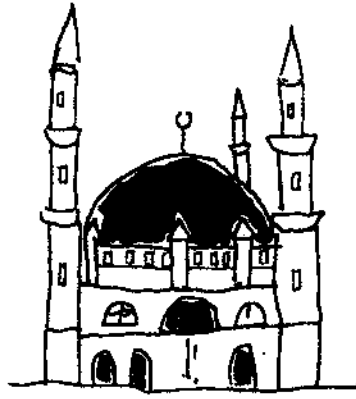
3 = ٣

4 = ٤

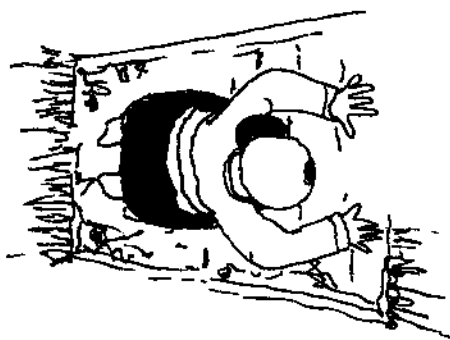
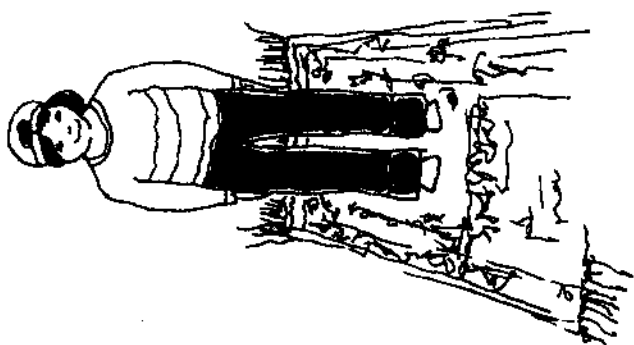
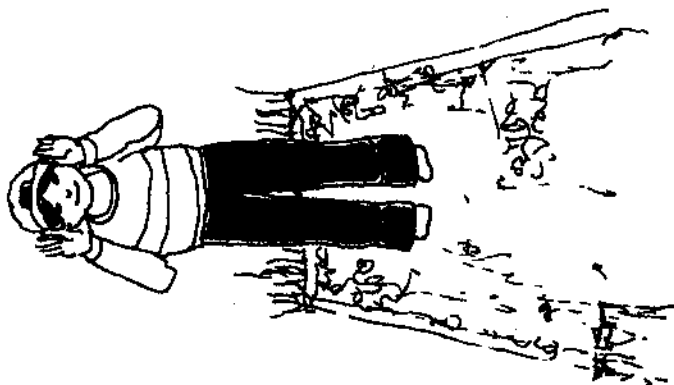
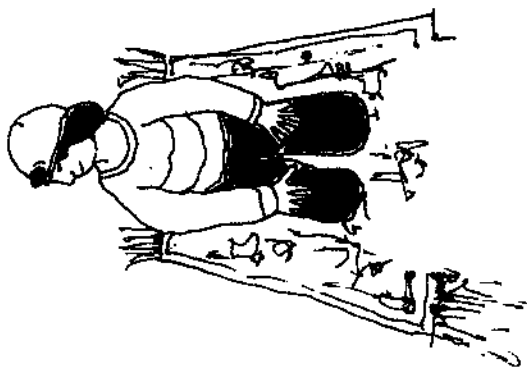
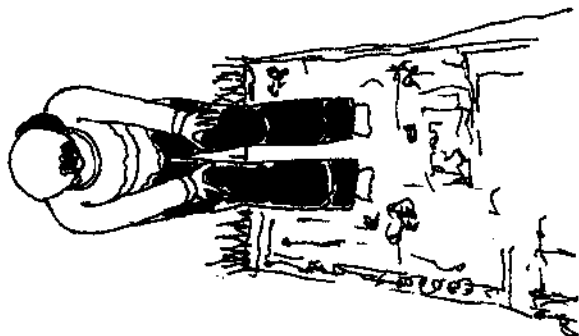
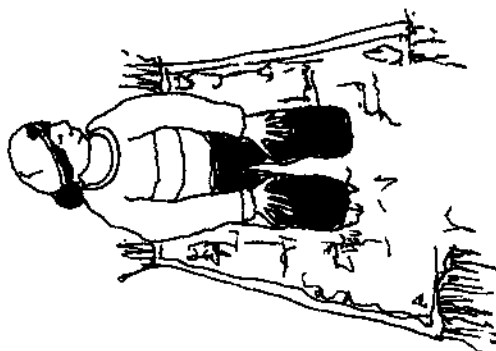
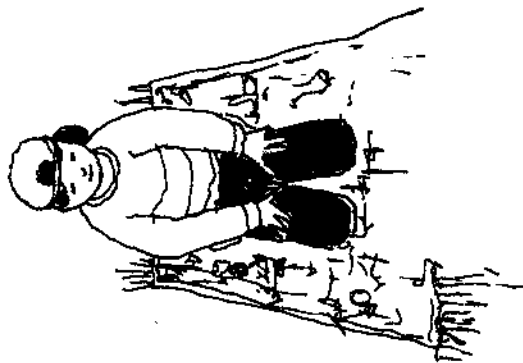
5 = ٥

Werkblad 3c

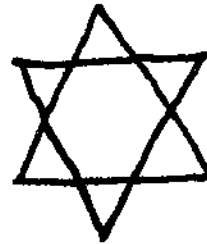
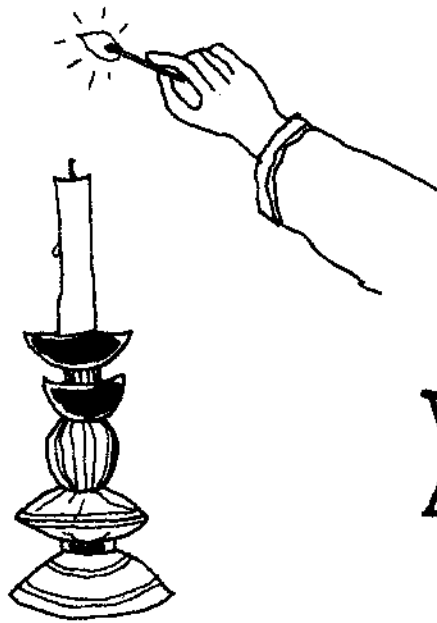

Werkblad 3d

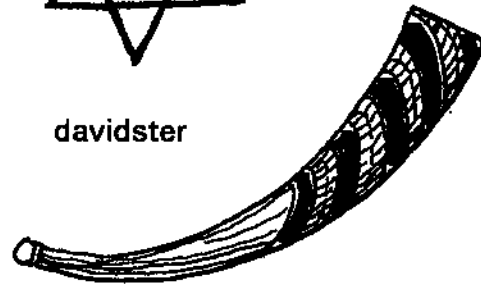

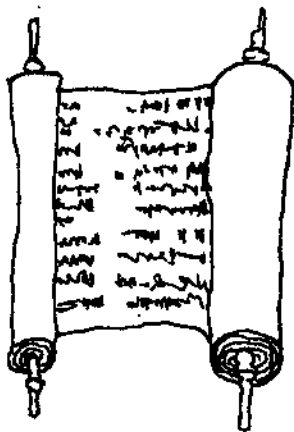
Werkblad 4a

davidster

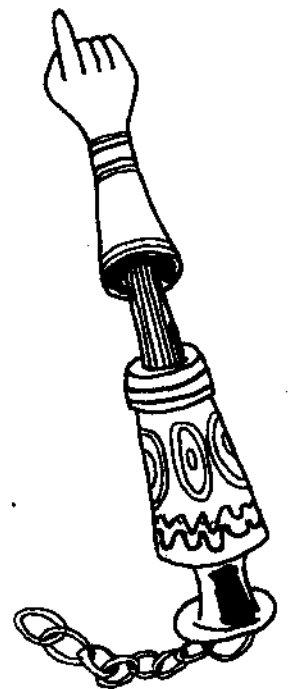
sjofar

torarol

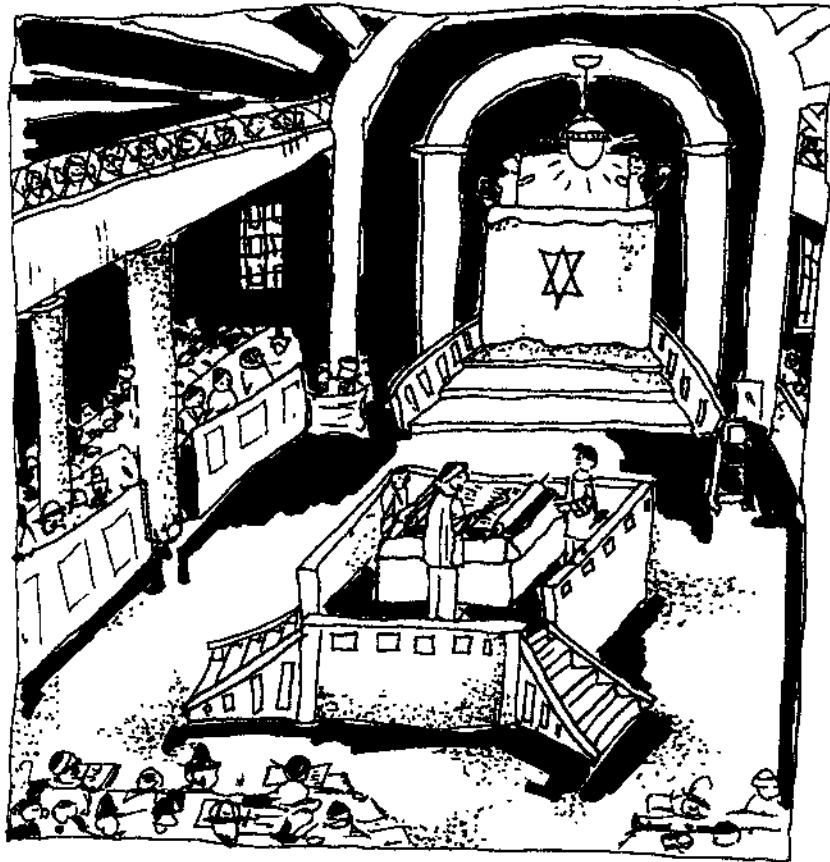
8-armige kandelaar

jad

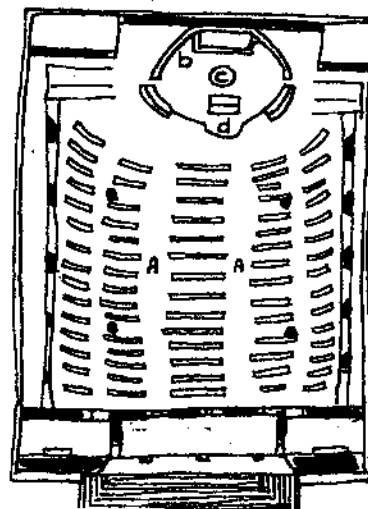
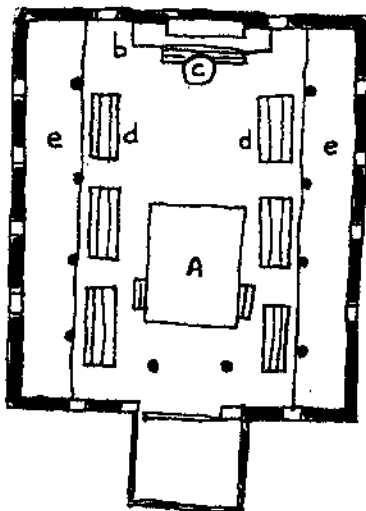

mezoeza

orthodoxe synagoge

liberale synagoge

- A bema
- b ark van het verbond
- c ner tamid
- d zitplaatsen
- e galerij + zitplaatsen voor vrouwen

- A zitplaatsen
- b ark van het verbond
- c ner tamid
- d bema